

ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล

1. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. 25๖๑ เป็นแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน

1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 15 คะแนน

1.3 ยุทธศาสตร์ 65 คะแนน ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คะแนน

(2) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 10 คะแนน

(3) ยุทธศาสตร์จังหวัด 10 คะแนน

(4) วิสัยทัศน์ 5 คะแนน

(5) กลยุทธ์ 5 คะแนน

(6) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ 5 คะแนน

(7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ 5 คะแนน

(8) แผนงาน 5 คะแนน

(9) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม 5 คะแนน

(10) ผลผลิต/โครงการ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

2. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีประกอบด้วย

2.1 การสรุปสถานการณ์การพัฒนา 10 คะแนน

2.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ 10 คะแนน

2.3 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ 10 คะแนน

2.4 ยุทธศาสตร์และแผนงาน 10 คะแนน

2.5 โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย

(1) ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5 คะแนน

(2) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน

(3) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง 5 คะแนน

- (4) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 คะแนน
 - (5) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 5 คะแนน
 - (6) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน
 - (7) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน
 - (8) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนภายใต้หลักประชารัฐ 5 คะแนน
 - (9) งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5 คะแนน
 - (10) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ 5 คะแนน
 - (11) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5 คะแนน
 - (12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน
- คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อน

การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

3. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเด็นการพิจารณา

- 1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20
- 2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 15
- 3. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 65
 - 3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (10)
 - 3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (10)
 - 3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด (10)
 - 3.4 วิสัยทัศน์ (5)
 - 3.5 กลยุทธ์ (5)
 - 3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ (5)
 - 3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (5)
 - 3.8 แผนงาน (5)
 - 3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม (5)
 - 3.10 ผลผลิต/โครงการ (5) รวมคะแนน 100

2. การติดตามและประเมินผลโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพงใช้การติดตามและประเมินผลโครงการ โดยใช้ตัวแบบวัดผลในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตามที่จะกล่าวต่อไปในหัวข้อที่ 3.1 และมีหลักการประเมินผลโครงการที่สำคัญ คือ การติดตามและประเมินผลโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโครงการทุกประการหรือไม่อย่างไร

3. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

3.1 การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

โดยใช้แบบสำหรับติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ

- (1) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators)
- (2) แบบบัตรคะแนน(Scorecard Model) หรือ Scorecard Model ของ Kaplan & Norton
- (3) แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework Model (RF))
- (4) แบบเชิงเหตุผล(Logical Model)
- (5) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน(Process Performance Measurement System (PPMS))
- (6) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้น หรือ Problem-Solving

Method

- (7) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Method)
- (8) แบบการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)
- (9) แบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model)
- (10)แบบประเมินตนเอง (Self-Assessment Model)
- (11) แบบอื่นๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้น ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบข้อ (1) –(10)

หรือเป็นแบบผสมก็ได้

เชิงปริมาณ (Quantity) เชิงคุณภาพ (Quality) ผลที่ได้จริงๆคืออะไร ค่าใช้จ่าย (Cost) เวลา (Time) เป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่

ประชาชนได้ประโยชน์อย่างไรหรือราชการได้ประโยชน์อย่างไร

วัดผลนั้นได้หรือไม่ หรือวัดได้เท่าไร (Key Performance Indicators : KPIs)

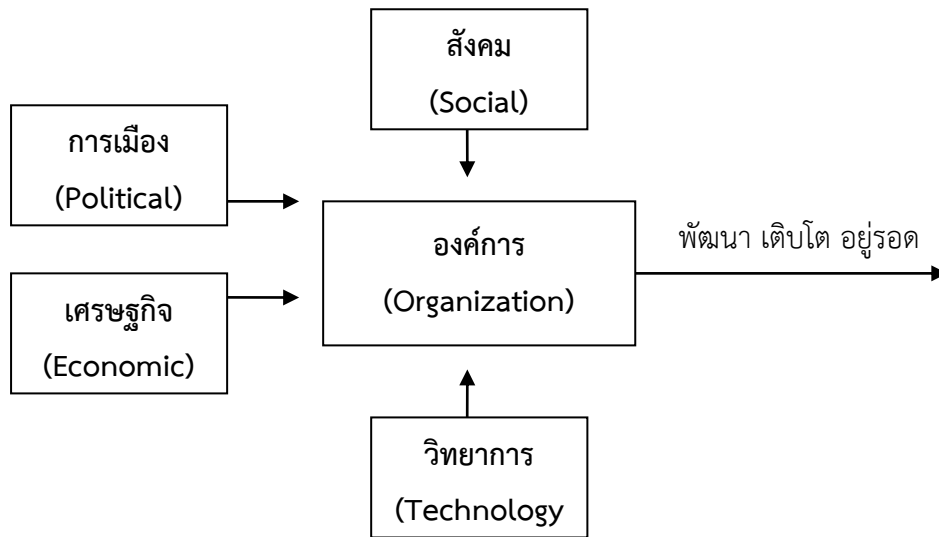
ผลกระทบ (Impact)

4. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

4.1 ผลกระทบนำไปสู่อนาคต (เช่น จะทำ สนับสนุน ส่งเสริม ป้องกัน อย่างไร เป็นต้น)

ในทฤษฎีทางวิชาการการจัดการ ซึ่งว่า องค์กรต่างๆไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนจะพัฒนา เติบโตและอยู่รอดได้ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก4 ประการ (PEST) ตลอดเวลา ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1) สิ่งแวดล้อมด้านการเมือง(Political Environment)
- 2) สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ (Economic Environment)
- 3) สิ่งแวดล้อมด้านสังคม (Social Environment) และ
- 4) สิ่งแวดล้อมด้านวิทยาการใหม่ๆ (Technology)

จากแผนภาพ องค์กรการบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นองค์กรภาครัฐองค์กรหนึ่ง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่างๆ 4 ประการดังที่กล่าวมาแล้ว เพื่อให้องค์กรพัฒนา เติบโตและอยู่รอดต่อไปได้ วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องวิเคราะห์ตามสิ่งแวดล้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปทั้ง 4 ประการ ดังนี้

1) การปรับตัวให้เข้ากับการเมือง (Political Environment) ที่เปลี่ยนแปลง

หากกล่าวถึงการปกครองของไทยในปัจจุบัน อาจแบ่งระดับการเมืองออกได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ การเมืองระดับชาติ และการเมืองระดับท้องถิ่น การเมืองระดับชาติ ได้แก่ การเมืองระดับรัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ในส่วนของการเมืองระดับท้องถิ่นนั้นยังสามารถแบ่งแยกย่อยออกได้เป็นหลายประเภท เช่น การเมืองของ อบจ. เทศบาล หรือ อบต. หรือแม้กระทั่งการเมืองในระดับหมู่บ้านที่จะต้องมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโดยราษฎรในหมู่บ้านนั้นๆ เป็นต้น

ในสภาพข้อเท็จจริงปัจจุบันและผลงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องต่างชี้ว่า การเมืองในระดับชาติยังมีอิทธิพลต่อการเมืองในระดับท้องถิ่นอยู่หลายประการ เช่น การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นต้องอาศัยภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองระดับชาติเพื่อช่วยในการหาเสียง การให้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากส่วนกลางมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเลือกให้เฉพาะท้องถิ่นที่เป็นพรรคพวกเดียวกันกับราชการส่วนกลาง เป็นต้น

ในอนาคต อำนาจหน้าที่และบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นจะเป็นอย่างไรนั้น ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลจากการเมืองระดับชาติ ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นนโยบายของรัฐที่มีต่อ อบต. ซึ่งมักสลับสับเปลี่ยนกันเป็น 2 กรณี กล่าวคือ การรวมอำนาจการปกครอง (Centralization) หรือ การกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ดังนั้น ผู้ที่จะปฏิบัติงานใน อบต. จึงจำเป็นที่จะต้องทราบความเคลื่อนไหวของนโยบายรัฐอยู่ตลอดเวลา เพื่อบริหารจัดการ อบต. ให้เข้ากับสภาพการณ์ดังกล่าวที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ในส่วนของปัจจัยการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยตนเองนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งโดยหลักการแล้ว การตัดสินใจกำหนดนโยบายควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเมืองท้องถิ่น ทุกฝ่ายควรต้องรู้ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของการเมืองท้องถิ่นในทุกๆระดับ ทั้งระดับ อบจ. เทศบาล อบต. และระดับหมู่บ้าน เพราะการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและ

จะต้องมีผลกระทบต่อ อปท.ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ข้าราชการท้องถิ่นควรพยายามปรับข้อเท็จจริงในท้องถิ่น ให้เข้ากับระเบียบกฎหมายของรัฐ ซึ่งในบางครั้งระเบียบกฎหมายอาจไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนในท้องถิ่นก็ต้องเป็นหน้าที่ของข้าราชการท้องถิ่น ที่จะประยุกต์ใช้กฎหมาย ให้สามารถใช้ได้จริงตามสภาพและบริบทแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นนักบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) อย่างแท้จริง

2) การปรับตัวเข้ากับเศรษฐกิจ (Economic Environment) ที่เปลี่ยนแปลง

เมื่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไม่ดี ทำให้ประชาชนยากจนเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุของปัญหาอื่นๆที่กระทบต่อ อปท.ตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาประชาชนเรียกร้องในสิ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าสิ่งที่แก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน เช่น ต้องการผ้าห่มกันหนาวฟรี เสื้อกันหนาวฟรี และของฟรีอื่นๆจาก อปท. เป็นต้น ซึ่งสวนทางกับระเบียบกฎหมายและการตรวจสอบอย่างเข้มข้นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่พยายามจำกัดขอบเขตการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องของการแจกของให้แก่ราษฎร

อีกปัญหาหนึ่งประชาชนอาจขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับ อปท. เพราะต้องเอาเวลาไปทำงานหาเงินเพื่อปากท้องของตนเองก่อน หรือบางครั้งอาจมีส่วนร่วมแค่การรับเงินแล้วไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รวมถึงปัญหาความยากจนของประชาชนจะสร้างความเข้มแข็งให้กับนโยบายประชานิยมไปโดยปริยายซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการส่งเสริมลักษณะนิสัยการพึ่งพิงรัฐอยู่ตลอดเวลาของประชาชน เป็นต้น

ดังนั้น การสร้างกระบวนทัศน์ (Paradigm) ทางความคิดให้แก่ประชาชนตามหลัก “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ควรเป็นสิ่งสำคัญที่นักบริหารงาน อปท. ควรให้ความสนใจที่จะส่งเสริมและพัฒนาในประเด็นนี้

๓) การปรับตัวเข้ากับสังคม (Social Environment) ที่เปลี่ยนแปลง

ชุมชนแต่ละชุมชนมีสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ก็ต้องเผชิญกับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น บางพื้นที่อาจเป็นสังคมของคนพุทธ บางพื้นที่อาจเป็นสังคมของคนคริสต์หรืออิสลาม บางพื้นที่เป็นสังคมปฐมภูมิ (ชุมชนชนบท) บางพื้นที่เป็นสังคมทฤษฎีภูมิ (ชุมชนในเมือง) บางพื้นที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของ อปท.เป็นอย่างดี บางพื้นที่ประชาชนขาดความร่วมมือ บางพื้นที่อาจเป็นสังคมที่ประกอบด้วยชนเผ่าต่างๆมากมาย เป็นต้น

สภาพของสังคมไทยมักเป็นสังคมอุปถัมภ์ ผู้บริหารท้องถิ่นอาจมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจกำหนดนโยบายไปตอบสนองต่อกลุ่มญาติพี่น้องของตน กลุ่มอื่นที่แพ้การเลือกตั้งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองก็หาทางโจมตี ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นในสังคมท้องถิ่นมากกว่าในอดีต ดังนั้น บุคลากรใน อบต. จึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจผลกระทบที่มาจากสาเหตุการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นที่ส่งผลโดยตรงต่อความสามัคคีในสังคมท้องถิ่นยุคปัจจุบัน ต้องมีความสามารถบริหารงานบนความขัดแย้งในสังคม เพราะคงไม่มีสังคมใดในประเทศไทยที่จะมีคนที่ชอบสิ่งที่เหมือนกันได้หมด การปฏิบัติงานทุกอย่างย่อมมีการเห็นด้วยไม่เห็นด้วย ต่อต้าน และไม่ต่อต้าน อยู่คู่กับสังคมประชาธิปไตยเสมอสำคัญเพียงแต่ว่าจะสามารถลดระดับหรือแก้ไขความขัดแย้งที่รุนแรงนั้นได้อย่างไร

4) การปรับตัวเข้ากับวิทยาการใหม่ๆ (Technology) ที่เปลี่ยนแปลง

ในปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรโดยการฝึกอบรมอยู่เป็นประจำ เช่น การฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมต่างๆ การฝึกอบรมการจัดทำเว็บไซต์องค์กร เป็นต้น ประกอบกับกรมส่งเสริมฯ มีเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อปท.ที่ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ทุกวัน เช่น การเผยแพร่หนังสือสั่งการต่างๆ ผ่านช่องทางสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น หากพนักงานท้องถิ่นให้ความสำคัญในการอ่านหนังสือสั่งการของกรมส่งเสริมฯทางอินเทอร์เน็ตอยู่เป็นประจำ ก็จะนำมาซึ่งการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและไม่ขัดต่อระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

4.2 ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา (รวมถึงองค์ประกอบสำคัญของข้อมูลเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ เป็นต้น)

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง มีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา โดยอิงการคาดการณ์การพัฒนาต่างๆอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมภายนอกต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) การเปลี่ยนแปลงในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต.

- รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร
- แนวโน้มการยกฐานะจาก อบต. เป็นเทศบาลทั่วประเทศ
- แนวโน้มการควบคุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของการจัดสรรเงินงบประมาณให้ อบต.

2) การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต.

AEC หรือ **Asean Economics Community** คือการรวมตัวของชาติในอาเซียน 10 ประเทศ โดยมี ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะมีรูปแบบคล้ายๆ กลุ่ม Euro Zone นั้นเอง จะทำให้มีผลประโยชน์อำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติในอาเซียนก็จะเสรี ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจจะขอไว้ไม่ลดภาษีนำเข้า (เรียกว่าสินค้าอ่อนไหว)

Asean จะรวมตัวเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีผลเป็นรูปธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ณ วันนั้นจะทำให้ภูมิภาคนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากโดย **AEC Blueprint (แบบพิมพ์เขียว)** หรือแนวทางที่จะให้ **AEC** เป็นไปคือ

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้จำนวน ๗ ยุทธศาสตร์ดังนั้น จึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคหรือการเข้าสู่AECที่จะส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพงในยุทธศาสตร์ต่างๆดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ในยุทธศาสตร์นี้องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพงได้พัฒนาไปในแนวทางเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของระบบโลกซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาไว้หลายเรื่องเช่น การปรับปรุงและก่อสร้างถนน ทาง

ระบายน้ำ สะพานและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น พัฒนาระบบการขนส่ง (Logistic) ผังเมืองเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ในยุทธศาสตร์นี้องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง ได้พัฒนาไปในแนวทางเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของระบบโลก ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาไว้หลายเรื่องเช่นในเรื่องส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพงได้ให้ความสำคัญกับการจัดระเบียบชุมชนสังคมและความสงบเรียบร้อยมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายและวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติอาจมีความแตกต่างกันดังนั้นอาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายจากชาวต่างประเทศในไทยมากขึ้นทั้งโดยตั้งใจและความไม่รู้กฎหมายอีกทั้งอาจเกิดปัญหาอาชญากรรมยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นจากการหลั่งไหลของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในไทยมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง ต้องเร่งบูรณาการร่วมกับชุมชนที่มีการทำงานด้านการจักสาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสู่การเป็นสินค้า OTOP

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง ให้ความสำคัญการอนุรักษ์และพัฒนา การใช้ทรัพยากร ธรรมชาติให้เหมาะสมและยั่งยืน โดยการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN SOCIO – CULTURAL COMMUNITY) มีแผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนระบุในแผนปฏิบัติการเวียงจันทร์ ที่สำคัญคือการพัฒนามนุษย์และการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ต้องสร้างความตระหนักรู้ถึงความแตกต่างในมรดกทางวัฒนธรรม เช่นมุสลิมมีอาหารที่เป็นข้อห้าม สำหรับตำบลโพนแพงมีการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นเช่นประเพณีรดน้ำดำหัวขอพรผู้สูงอายุ สืบสานประเพณีวันลอยกระทง หมอเหยา เป็นต้น อาจส่งผลให้เยาวชนรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศและไม่สืบสานประเพณีท้องถิ่นของตัวเอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การบริหารจัดการ

การบริหารภาครัฐต้องเร่งรัดพัฒนาให้ตอบสนองการให้บริการในด้านการอนุญาตต่างๆ การเสียภาษีบำรุงท้องที่ การเสียภาษีป้าย การบริการประชาชนมีความสะดวก รวดเร็ว โดยมีเครื่องใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำเป็นต้องพัฒนาด้านการใช้ภาษาอังกฤษด้วย